

REDACTIUNEA:

— CERNĂUȚI —

strada Treimeii Nr. 12 L,
unde sînt a se trimite tot
felul de scrisori și articole.

Epistole nefrancate nu se
primesc.

LUPTA

ABONAMENTELE:

Un an . . . . 2.— cor.
Jumătate de an . 1.— „
Un număr . . . 14 bani

Apare:

odată pe fie-care
lună.

Organul partidului social-democrat muncitoresc din Bucovina.

„Muncitori din toate țările, uniți!”

Din faptele lipitorilor în trei culori.

(Scrisoarea unui țăran din districtul Rădăuți.)

E o rană dureroasă pentru fie-care Român de bine care cunoaște starea țăranului nostru din această țară. Fie-care gheșeftar caută să străbată pînă la pielea țăranului nostru. Se tot zicea că asta o fac numai ovreii, dar s'au găsit gheșeftari destui și în națiunea noastră românească, cari iubitori de bani ca Iuda, au căutat cu tot chipul să se poată face milionari de pe pielea țăranului nostru. Văzînd că nu merge gheșeftul într'un fel, au încercat altfel, au înființat partide de tot felul, cîrmuite de stăpîni, ca să poată doborî puterea celor cari se dovedesc ca prieteni ai poporului, cari îngrijesc și le apără drepturile lor, ca nimicînd puterea acestora să-și poată prouiră în liniște gheșeftul propus.

Văzînd căpitanii gheșeftarilor că cu nici un partid nu pot ajunge la înțelegere, ca să poată începe gheșeftul propus, le-a plesnit prin minte ca să înființeze un alt partid, sub care numaidecît ar putea pune temelie gheșeftului ce se atinge pînă la pielea țăranului. Și-au propus căpitanii gheșeftarilor ca partidul căruia se vor alătura să fie „creștin”, pentru că sub acest nume cu atît mai mult se vor putea apropia de pielea țăranului, pentru că țăranii fără chibzuială auzind că există un partid „creștin”, vor striga cu toții că acestui să ne alăturăm noi, că doar și noi suntem creștini.

În comitetul acestui partid au fost aleși toți gheșeftarii. Vra să zică acumă și-au izbîndit visul! Au înființat ferestrele, s'au pus toți gheșeftarii naționali în companie și așa au început gheșeftul, fără să se gîndească că se va găsi cineva să le arete la lumină scopul lor. Se știe că băncile sătești și însoșirile comerciale românești sunt supuse „Centralei”, iar Centrala a luat asupra sa îngrijirea cu bani a gheșefturilor naționale cum sînt ferestrele și a dat cheazășie pentru milioanele împrumutate din băncile mari din Praga. Astfel și însoșirile mici românești au luat asupra lor cheazășia. Asta însă este o primejdie mare pentru averea însoșirilor și a țăranilor români.

Fraților români! Care numai ați auzit de gheșeftul de lemne care se întemeiază în Rădăuți și n'ați văzut această strășnicie, apoi veniți pînă la Rădăuți și vă încredințați singuri despre cele ce se fac aici pe pielea noastră și să vă dați sama și despre cele ce ne așteaptă și pentru ce răspundem noi. Dacă veți veni singuri și vă veți încredința personal, apoi veți zice bre! haidem să înființăm o a doua Centrală, căreia să se alătore toate băncile sătești și să iasă dela asta de astăzi, ca doar să scăpăm de primejdie.

Gheșeftarii naționali băteau din gură în o adunare la Rădăuți că ferestrele care se face aici, se înființează mai mult pentru binele țăranului, ca să nu aibă nevoie a merge prin străinătate ași cîștiga cîteva parale, ci să poată aici cîștiga. Ce folos însă că lucrul nu stă așa după cum ni mînteau gheșeftarii. Lucrătorii cu ziua sunt o parte români, dară sunt o parte mare de străini și românii noștri umblă să capete lucru și de geaba, măcar că românul răspunde pînă la piele pentru acest ferestru. Așa e și cu funcționarii.

Și încă plata e așa, că de abia le ajunge de mîncare în decursul luni. Despre cele cum sunt românii tratați din partea domnului Lupu și Blăndu îmi culeg material pentru numărul viitor, care voi ruga să-l publicăți tot în ziarul D-Voastră „Lupta”.

Di notar Blăndu umblă după deputăție? Lasă că-l vor alege flămînzii, căci așa îi numește pe români. Fraților țărani! O controlă numaidecît ne trebuie și de aceia ar fi bine să răspîndim foaia partidului social-democrat muncitoresc „Lupta”, unde se va publica toată primejdia și jaful care ne așteaptă din partea gheșeftarilor naționali. Dacă cineva vă sfătuiește să nu abonați această foaie, întrebați-l ce stricăciune face ea. Eu știu că multor preoți și învățători nu le cam place ca țăranii să citească „Lupta”, dară acei sunt slugile gheșeftarilor naționali. Și nu-i frumos, căci tocmai învățătorii ar trebui să steie în partea noastră, cea a muncitorilor și numai pe acei din ei vom crede de acumă, cari sunt și ei social-democrați și citesc și ei „Lupta”, la alții nu.

Fraților țărani! Eu sunt încă țăran și știu a deosebi binele de rău, dară ascultați-mă pe mine și abonați foaia „Lupta”, în care veți găsi toate sfaturile folositoare pentru țăranii români și dacă cineva vă spune să nu cetiți „Lupta”, apoi stupești-l în obraz, că acela să știți că vă este dușman vouă și slugă gheșeftarilor.

Greva din Rușii-Moldavei și voevodul creștinilor-sociali.

În ziua de 18 Ianuarie au declarat muncitorii de la ferestrăul lui Iancu Flondor din Rușii-Moldavei greva (ștraicul). Oamenii n'au fost puși la cale de nimeni la grevă; din contra, de cîte ori ne-au întrebă pe noi, noi tot li-am zis că nu fac bine, nefiind pregătiți. Dar nevoia amară și foamea pricinuită prin plata rea i-a împins pe bieții oameni pe calea asta disperată.

Cu toate făgăduințele date de creștinii-sociali, că cînd vor veni în locul lipitorilor negre de la șate lipitori în trei culori, va fi traiu de raiu pentru muncitori, salariul zilnic a scăzut cu 30 la sută, de cînd s'a făcut d-l lăncu Flondor stăpîn peste fereștrău. Iar cînd cere un biet muncitor o bucată de lemn pentru foc sau cite-va scînduri pentru un sicriu, slujbașii d-lui lăncu Flondor îl alungă ca pe un cîine din cancelarie.

Ștraicul n'a durat lung, căci bieții oameni n'au avut cu ce să steie în grevă și foamea le-a curmat puterile. Secretarul nostru tov. Dan, care a fost trimis din partea muncitorilor din Cernăuți să li steie muncitorilor din Rușii-Moldaviței întru ajutor cu sfatul său, și-a dat toată silința să înduplece pe directorul fabricii să urce salariul.

Directorul a avut milă de oameni și cu toate că e străin de neamul nostru, era gata să urce plata cu 10 la sută. Dar inima împetrită a voevodului creștinilor-sociali, lăncu Flondor, cu toate că zice oamenii că-i inimă de român, de milă n'a vrut nici să știe. Prin telegraf din Storojineți a dat poruncă aspră că muncitorii să fie alungați afară din locuințele lor, iar plata să nu fie urcată nici cu un ban!

Astfel bieții oameni au trebuit să intre în lucru, robind mai departe sub biciul ciocoilor creștini-sociali.

Iată dar cu ce s'au ales acei muncitori și țărani, cari au dat crezămînt cuvintelor șirete ale creștinilor-sociali. Cu ajutorul poporului ei s'au urcat la avere și putere, iar acum jăfuesc nenorocitul norod.

„Patria“ și „Foaia poporului“ tac la isprăvile aceste ale conducătorului lor. Iar foaia creștin-socială nemțească „Bukowiner Volksblatt“ îl apără pe Flondor, zicînd că plata n'a căzut cu 30 la sută, ci cu 25 la sută. Frumoasă apărare și asta, n'ai ce zice! Adecă lipitorile în trei culori din tabăra naționaliștilor și creștinilor-sociali români, nu sunt tocmai așa de rele, cum zice lumea. Ele sug numai cu 25 procente mai mult sînge din vinele poporului muncitor decît au supt lipitorile negre ovreiești.

Cunoaște ori-cine că tricolorul și numele „creștin-sociali“ sunt numai o firmă bătătoare la ochi pentru cei proști. Bine, dar ce zice acumă cei cuminți: domnii Lițu, Chisanovici și Tofan, aprigii agitatori ai voevodului creștinilor-sociali? Nu-i drept, că antisemitismul nu plătește nici o ceapă friptă? Adecăte pentru popor; căci pentru agitatori el tot mai aduce ici-colea cite o fripturică. Să li fie de bine!

Dela moara dracului din Rădăuți.

Domnii creștini-sociali de la fabrica de scînduri din Rădăuți nu se mulțămesc cu aceia că au muncitori pe o plată de bațocură. Ei mai vreu și plata asta s'o iure oamenilor, silindu-i cu fel de fel de șiretlicuri ca să cumpere marfa la cuconășul Blîndu, fratele vesiutului notar și fabricant. Acela s'a așezat cu prăvălia lui în apropierea fabricii ca un painghen (de acei cu crucea în spinare, căci alt-fel nu-i creștin-social) și tot prinde la muncitori flămînzi, cari ies din moara dracului. Vai de acela ce nu cumpără marfă scumpă peste măsură la el. Iar cel ce n'are bani gata și mai strașnic este jupuit, căci în loc de avans (forșus) în bani, îl trimite să ia marfă pe datorie și cînd vine la plată tot datornic rămîne, încît se face de veci robul blîndului Blăndu.

Aceste toate nu sunt ertate de lege, dar legea cum se vede este făcută pentru sârmani, iar nu pentru burduhoși creștini-sociali.

Cu ce oare se vor alege oamenii din districtul Rădăuți din norocul acesta de fereștrău? Plata și mai rea decît a fost la ovrei, iar oamenii pe zi ce trece tot mai mulți ciunțiți și schilozi. Dar ce are de a face asta; bine că fabrica e „națională“ și poartă blîndul nume de „creștin-socială“! Și Blăndu cel gros e blînd și Blăndu cel mic e blînd; mai blînd e încă Merdler, așa că ar merita să-i fie schimbat numele în Moise Blăndu, iar Berl-inschi, cel ce blagoslovește moara dracului, ar putea chiar să-și schimbe numele în Berl Blăndușel. Ce frumos ar fi o companie creștin-socială atît de blîndușă.

Cătră muncitorii și slujbașii de la căile ferate.

Tocmai acumă se fac alegerile de delegați pentru institutul de asigurare în caz de accidente (nenorociri). Ori-ce muncitor sau funcționar are drept să ia parte la alegerea aceasta și să aleagă pe acei bărbați cari crede că vor apăra drepturile slujitorilor de la căile ferate astfel cum cere interesul lor.

Cum se fac alegerile.

Fie-care muncitor sau slujbaș de la căile ferate capătă la cererea lui de la șeful său o țidulă de glăsuire, în care trebuie de scris sau de lipit numele candidaților, al unui delegat și al unui locțiitor. Nimeni — nici șeful — n'are drept să poruncească pe cine să-l alegeți; asta stă în voia muncitorilor! Țidula trebuie apoi închisă și lipită și ast-fel predată înapoi șefului.

Cine sunt candidații muncitorilor organizați.

Organizația muncitorilor și slujbașilor de la căile ferate, care poartă numele: „Societatea universală sindicală și de scut juridic pentru Austria“ și stă sub conducerea socialiștilor, a pus ca candidați pe următorii tovarăși:

1. Heinrich Oppitz, mașinist, ca delegat
2. Dimitrie Paulovici, Bahnmeister ca locțiitor.

Este datorința ori-cărui muncitor și funcționar cinstit și deștept să înscrie numai pe acești doi bărbați în țidulele de glăsuire. Căci celor puternici tare nu li place dacă văd ei unire între slujitorii dela căile ferate și din pricina asta au iscodit ei și alți candidați, pe cari îi numesc creștini-sociali, adecă iezuiți. Il întrebăm noi mai cu seamă pe d-l Onuleac, de care merge vorba că ar fi român, ce are el cu iezuiții, că l'au pus ei cioban la oi?!

Nu-i este lui rușine să steie sub comanda unui Rebik, un om de o purtare rușinoasă de tot, care de de cînd s'au găsit la el în pod scîndurele de rezonanță, s'a făcut slugă la iezuiți, că poate ar scăpa de cele ce-l așteaptă.

Pricăpă și d-l Onuleac și cei-lalți, cari umblă după potcoave de cai morți, că dacă institutul de asigurare în caz de accidente (Unfallversicherung) va intra în mîna iezuiților, atunci vai de acei muncitori cari vor păți vr'o nenorocire. Căci se știe că numai fratele tău organizat te poate apăra frățește, iar eziuiții

scoposesc să lucre în folosul stăpînirii și spre dauna muncitorilor caliciți prin nenorociri.

Feriți-vă deci și faceți-vă datorința!

Mișelile creștinilor-sociali cu prilejul alegerilor.

În Cernăuți a cutezat un domn Breicha să scrie numele muncitorilor pe ținutula de glăsuț. Pentru nelegiuirea asta a căpătat respectivul domn secretar peste nas, că va ține minte timp mai lung. Și alți domni, de pildă domnul Ulrich și cuconășul cu rezonanțele în pod, Rebik, au cutezat să-și facă mendrele lor nerușinoase, dar au dat peste dracul.

Făgăduim și celorlalți domni, cari se vor ridica peste lege, calcînd-o, sau cari vor sili pe muncitori să aleagă cum cere cuconășul Rebik, că-i vom pune cu botul pe labe. Să-și scrie asta după urechi și domnul Lewandowski din Vama cit și domniul Berladin și Gorenco din Itcani.

Ne-am săturat noi de poruncile nelegiuite ale stăpînitorilor. Muncitorul de la căile ferate — după ce și-a făcut slujba sa cum se cade — e liber să lupte și să muncească în folosul organizației și pentru partidul său. Iar cei ce au a se plînge să se îndrepte numai la redacția „Luptei“ și îi vom apăra.

August Bebel

(Veteranul conducător al social-democrației germane).

August Bebel serbează tocmai acum a 70-a aniversare a nașterii sale. Toate foile socialiste din lume se ocupă în timpul de față de viața și faptele acestui cărturar, luptător pentru drepturile poporului muncitor și propovăduitor al învățăturilor socialiste.

Ne facem și noi, deși în șire restrînse, datorința noastră față de acest bărbat vrednic al clasei muncitoare, dar și față de cetitorii noștri, dînd unele date din traiul lui August Bebel.

Născut la 9 Februarie 1840 ca fiu al unui sub-ofițer prusac — el a crescut între împrejurări foarte sărăcicioase. După ce a absolvat școala normală, a fost dat ca ucenic la un strungar și cînd a eșit calfă a pornit-o după obiceiul calfelor din țara nemțască prin lume, ca să o cunoască și să se facă dibaciu în meseria sa.

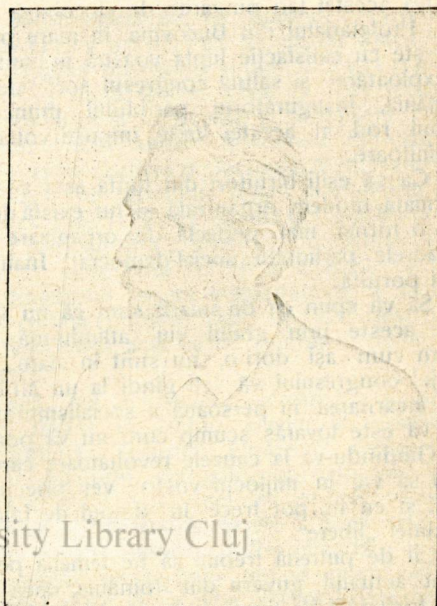
În vremea acestor călătorii el nu se mărgini numai la învățarea meseriei strungăritului, care îl hrănea. Mîntea lui ageră din fire și inima lui de muncitor îl împingeau să învețe și traiul fraților săi de muncă, cit și mijloacele prin cari ar putea scăpa clasa muncitoare de asuprirea celor puternici.

Astfel ajunse tînărul Bebel la cunoștința și priciperea învățăturilor socialiste. De atunci și pînă acum Bebel a luptat și a muncit pentru muncitori cu condeiul și cu graiul fără oboseală.

Pe lîngă scrierile sale mai mici și nenumăratele articole prin foi și reviste, a scris Bebel cartea sa vestită „Femeia și socialismul“, care a ajuns tocmai în anul de față să fie scoasă și retipărită în limba germană în a 50-a ediție. Cartea asta a deschis ochii la mulți muncitori și muncitoare asupra celor ce ne ocupă pe noi socialiști. Ea a fost scrisă de Bebel în închisoare, unde a stat el timp de doi ani pentru apărarea drepturilor celor dezrobiți. „Femeia și socialismul“ e tradusă și în limbile tuturor popoarelor civilizate.

Ca orator Bebel era și este încă și azi iscusit fără asemănare. În parlamentul german, în care de la înființarea lui și pînă azi e deputat, el a fost ori-cînd fala muncitorilor și spaima stăpînitorilor.

Traiul și faptele acestui bărbat din popor, care prin însușirile sale și-a cîștigat stima lumii întregi, mărind ast-fel stima față de clasa proletară, ne arată ce poate ajunge un muncitor fără școli deosebite, dacă are el dorul să învețe din bogatul material al vieții omenești, care este școala cea mai iscusită.

AUGUST BEBEL.

Să-l păstrăm în mințile noastre ca pildă pentru traiul nostru și în inimile noastre, fiindu-i recunoscători pentru munca și lupta lui neobosită în folosul clasei muncitoare.

Proletariatul român din Bucovina îl felicitază pe tovarășul August Bebel la împlinirea de 70 ani de la naștere, dorind să mai steie ani mulți în fruntea mișcării socialiste muncitorești din Germania, spre binele și propășirea proletariatului internațional.

Deputatul Grigorovici și congresul social-democrat din București.

Tov. Grigorovici a adresat congresului socialist din România următoarea scrisoare:

Scumpi tovarăși!

Ca român sunt adînc mîhnit de nelegiuirile și samavolniciile făptuite de clasele stăpînitoare din România. Faima lor a trecut hotarele tuturor popoarelor civilizate și a coborît numele țării românești la treapta unei țări barbare și corupte, încît ți-ar fi teamă să zici în fața lumii din apus că ești român, dacă n'ai putea zice totodată că ești socialist.

Ca socialist român sunt mîndru și adînc mișcat de finuta vrednică și eroică a clasei proletare din

România. Vestea ei a trecut și ea hotarele tuturor popoarelor civilizate și a înscris numele României muncitoare alături de muncitorimea conștiință a țărilor înaintate.

Asemenea întregului proletariat internațional de pe globul pământesc care prin ideea internațională a socialismului desrobitor a salvat onoarea omenirii întregi, grav atinsă prin corupția capitalistă, ați salvat în deosebi și voi, tovarăși de luptă și idei din România, cinstea acestei țări pingărite de ciocoimea română.

Proletariatul din Bucovina, în mare parte român, privește cu satisfacție lupta voastră în contra asuprirei și exploatarei și salută congresul social-democrat din România, inauguratorul partidului muncitoresc, ca primul rod al acestei lupte, impuse vouă de clasele stăpînitoare.

Ca să eșiți biruitori din lupta asta aveți nevoie de o armată modern organizată și nu există după părerea mea o formă mai perfectă de organizare decît aceia în cadrele partidului social-democrat. Înainte deci pe calea pornită!

Să vă spun cît de amărit sunt că nu vă pot zice toate aceste prin graiul viu, aflîndu-mă în mijlocul vostru cum ași dori-o, nu sunt în stare. Știu că cu prilejul congresului vă veți gîndi la un alt bărbat, care este încarnarea în persoană a socialismului român și care vă este tovarăș scump cum nu vă poate fi altul.

Gîndindu-vă la cauzele revoltătoare cari îl opresc pe el să vie în mijlocul vostru, veți pricepe din care cauză și eu nu pot trece în timpul de față hotarele României „libere“.

Cît de putredă trebuie să fie temelia pe care este așezat actualul guvern din România, dacă o zguduie chiar frica față de unele persoane cari n'au alte arme de luptă decît idei moderne!

Formați-vă deci numai rîndurile și dați asalt fără cruțare. Primul succes al noului partid social-democrat să fie aducerea la legalitate și respect a claselor stăpînitoare. Prăbușirea ori-cărui guvern burghez care ar cuteza să calce drepturile constituționale cînd e vorba de socialiști, fie-vă principiul de clasă neclintit în lupta politică apropiată.

Jos nelegiuirile guvernului actual!

Trăiască socialismul internațional!

Trăiască și crească tînărul partid social-democrat român!

George Grigorovici.

Ce privește darea de seamă asupra congresului social-democrat din România, care a avut loc în zilele de 31 Ianuarie pînă la 2 Februarie, ni pare foarte rău că spațiul restrîns al „Luptei“ nu ne permite să o aducem în numărul de față. Făgăduim însă un raport scurt în numărul viitor.

Sfătuiți tot odată pe toți tovarășii să-și procure numărul 99—100 al „României muncitoare“ de la redacție: București, Piața Amzei Nr. 26, în cari vor găsi ei dezbaterile de la congres cît și **programul partidului social-democrat român**, care este întocmai ca și cel din Austria. Asta o să fie cu atît mai folositor pentru tovarășii cari știu ceti numai românește, pentru că noi cei din Bucovina n'avem programul nostru tipărit în românește.

În comitetul executiv al partidului social-democrat din România au fost aleși următorii tovarăși: **Doctor C. Racovschi, D. Marinescu, M. Gh. Bujor, N. Georgescu, I. C. Frimu, Al. Constantinescu și Const. Vasilescu.**

Intrați cu toții

în cercul de cultură al muncitorilor români din Cernăuți

„Viitorul Social“

Muncitorii români doritori de luminare și cultură, cît și de trai prietinesc cu tovarășii lor, să între în Cercul lor de cultură, în societatea muncitorilor români din Cernăuți „Viitorul Social“, care își are sediul în Casa Muncitorilor, Piața teatrului vechiu.

O bibliotecă bine aleasă cu mai mult de 400 volume li dă prilejul a ceti cărți bune și pline de în-vățătură.

Un cabinet de lectură bine încălzit și înzestrat cu lumină electrică li pune spre folosire felurite foi politice și literare în limba română din toate țările românești.

Prelegeri din toate ramurile științei li face posibil a-și lărgi orizontul cultural și a se înarma ast-fel mai bine în lupta de trai.

Întruniri de petrecere li dau prilejul a se înveseli împreună cu familiile și copiii în mijlocul confracților lor.

Îndrumări și sfaturi date la ori-ce caz li ușurează des-facerea afacerilor înaintea direcțiilor.

Membri noi se primesc în fie-care zi de serbătoare și Duminică între oarele 10½ și 12 în localul Cercului. Cotizația lunară: 20 bani. În același timp se pot împrumuta și cărți din bibliotecă.

Membri de pînă acum să-și facă datorința, să plătească regulat cotizațiile la cari s'au obligat și să vie regulat la întruniri, îndeosebi membrii comitetului să deie în privința asta pildă bună!

Adunările muncitorilor dela căile ferate.

În timpul din urmă au pus la cale muncitorii organizați dela căile ferate mai multe adunări.

În **Cîmpulung** au vorbit tovarășul dep. Grigorovici și tov. Opitz. Ei au arătat că muncitorii nu se pot altfel apăra de nedreptățile ce li se fac și de lăcomia stăpînitorilor, decît prin organizația socialistă, care poartă grijă de scut și ajutor la timp de nevoie. Asta nu li place stăpînitorilor și de aceia ei au iscodit societatea creștin-socială numită „Verkehrsbund“, ca să frîngă unirea muncitorilor.

În **Cîmpulung** a aflat tov. Grigorovici și multe dureri și plîngeri din partea muncitorilor de națiune română. Domnul Klepsch mai cu seamă îi apasă pe români, cere dela dînșii muncă în folosul său privat și-i alungă din slujbă, cu toate că românii au examene și se poartă bine; iar în locul lor primește străini fără examene, aduși cine știe de unde. Asta e o mișelie nemaipomenită și cerem de la d-l consilier Tschiggfrey scut pentru muncitorii băstinași români!

În **Nouășulițe** a avut loc asemenea o adunare, în care au vorbit tovarășii Opitz, Soroniewicz și deputatul Grigorovici.

În Hadic de asemenea, unde a vorbit tovarășul Opitz nemtește, iar tov. Ilcău românește și ungurește. În Șipeniți și Hliboca au vorbit tov. Opitz și Bezpalko.

Pretutindeni au fost adunările acestea cercetate de foarte mulți muncitori de la căile ferate. Toți s'au încredințat de adevărurile spuse acolo și mulți s'au înscris în organizația socialistă. Mulți au adus la cunoștința deputatului Grigorovici și a organizației nedreptățile grele ce le suferă din partea unor stăpîni mai cu seamă creștini-sociali.

Organizația e acum pe cale să-i apere înaintea direcțiilor mai înalte, căci asta-i menirea ei.

Urmați deci cu toții pilda bună și vă înscrieți cu toții în organizație, care vă dă scut și totodată grațuit foaia „Lupta“. La redacția „Luptei“ puteți afla prin scrisoare ori-ce deslușiri de cari aveți nevoie, atît ce privește organizația cît și plîngerile voastre.

Muncitori, tovarăși!

Suburbieni din Roș și Mănăstериște!

Duminică în 27 (14) Februarie 1910 va avea loc în casa lui George Strobel, Roș Nr. 638, aproape de casa nemtească din Roș o

MARE ADUNARE

Ordinea Bileiului / Central U

1. Casa de bolnavi și trebuințele muncitorilor din Roș și Mănăstериște.
2. Purtarea comunei Cernăuți față de suburbieni.
3. Dieta țării și biruri noi.
4. Partidele stăpînitoare și trebuințele muncitorilor

Inceputul la orele 3 d. amiază.

Va vorbi tovarășul deputat Grigorovici

Veniți cu toții și dați-vă seama de cele ce se petrec în împrejurul vostru. Legea nu întreabă ori de ai știre de ea sau nu, și multele se fac fără știrea însă pe spinarea voastră. Rspingeți la vreme ce nu vă pare bine, cereți ce vă trebuie!

Partidul muncitoresc social-democrat din Bucovina.

Știri mărunte.

Acei ce au nevoie de sfat și scut să se îndrepte personal ei însuși, fără mijlocirea altora, la mine, în Strada Treimei 12 L, sau la secretarul partidului tov. Romulus Dan, Casa Muncitorilor în strada Școalei. Ori-ce îndrumări se vor da gratuit, fără nici o plată. Asta vă zic anume, ca să nu îndopați cu bani pe niște speculanți, cari vor ajunge cu trebușoarele lor plătite din amar de bieții oameni, însă neiertate de lege, acolo unde li se cade, dacă nu se vor astîmpăra.

George Grigorovici.

Încercarea de a pune 300.000 coroane biruri noi pe spinarea Cernăuțenilor și a suburbienilor. Creștinii-sociali din dieta țării în frunte cu deputații Onciul, Lupu și Wiedmann au hotărît să iee școlile orașului din chiverniseala Cernăuțului. Nu credem că stăpînirea va da împuternicire acestei prăzi mișelești. Întrebăm însă pe acei creștinii-sociali proslăni, cari încă mai aleargă cu nădejdea celui orb după înșelătorii iezuiți, ce zic ei la faptele acestea mindre ale conducătorilor creștini-sociali? D-l consilier comunal creștin-social Scalat a găsit de bine să șteargă pulina cînd era vorba ca consiliul comunal să ridice glasul său împotriva acestui jaf nou al dietei țării. Aferim consilier, nu-i ce zice. Așa-i dacă numai chiaburii au drept de alegere la comună!

O deputațiune compusă din 10 Roșieni în frunte cu tov. deputat Grigorovici au predat Marți în 22 Februarie domnului președinte al țării, Bleyleben, o jalbă în care se arată starea grea în care trăesc suburbienii muncitori și necazurile și pedepsele cari le au ei de îndurat din partea magistratului din cauza regulamentului pentru clădirea de locuințe. Memorandul respectiv se găsește în întregime tipărit în numărul 9 în „Volksprese“, care se poate căpăta în Casa Muncitorilor. D-nul președinte s'a interesat de aproape de jalbele aduse la cunoștința lui și a făgăduit că va stăru cu tot dinadinsul asupra magistratului ca să se poarte cu mai multă cruțare față de cei nevoeși. Așteptăm ca făgăduința asta să fie și urmată de fapte și rezultate bune.

Cometa nouă. Nu o cometă cerească, ci una pămîntească a răsărit în teatrul vechiu al orașului (Casa Muncitorilor). Teatrul „Cometa“ reprezintă tablouri (icoane) vii prin cinematograf. Toți cari au luat pînă acum parte sunt încințați de cele văzute. Duminica, Lunea și Simbăta la oarele 3 după amiază pufuri scăzute pentru muncitori. Recomandăm tovarășilor noștri teatrul acesta unde pot să învețe multe lucruri din lumea mare și se vor petrece foarte bine.

Atentatul în contra lui Ionel Brătianu și minciunile foilor creștin-sociale. Se știe că nu de multa împușcat un lucrător din București, cu numele Jelea, în prim-ministrul Brătianu din România. Nu i-a pricinuit însă multă daună, căci d-lui se află azi foarte bine, după ce a făcut o preumblare prin Italia și chiar o vizită Papei, capului bisericii catolice, care este vrăjmaș bisericii românești. Cucoana „Patria“ și „Bukovinaer Volksblatt“, foile creștin-sociale din Cernăuți, s'au năpustit îndată asupra socialiștilor și mai cu seamă asupra tovarășului Dr. Racovschi în chipul cel mai mișeleșc, zicînd că ei au pus la cale atentatul. S'a dovedit însă că atentatul este pus la cale de anarhiști și de poliție. Noi aveam împuternicirea să dăm în judecată pe redactorii mincinoși și suntem siguri că îi băgam la răcoare. Dacă nu am făcut-o pînă acum, atunci numai din pricina că socotim prostia domnilor de la „Patria“ și „Volksblatt“ de încă mult mai mare decît mișelia lor; cu prostul însă ce să faci, trebuie să-l ierți.

Svonurile despre oprirea de a lecui vitele nu sînt de fel întemeiate. Fie-care poate căuta de vite bolnave, fie ale sale sau străine, cît și cum îi place. Se pedepsește numai acela care sloboade singe la vitele înbolnăvite de dalac (boala rea, Milzbrand), căci prin singele vărsat ușor se poate lăți boala asta primejdioasă și la alte vite, dar chiar și la oameni.

Mulțămită publică. Se mulțamește pe această cale tov. George Balteș pentru cărțile dăruite cercului „Viitorul Social“ precum și pentru frumosul călamar.

De la centrala țării pentru scutul copiilor și îngrijirea tineretului. Centrala numită a înființat o secțiune pentru scutul și apărarea ucenicilor și mijlocirea de lucru pentru ei. Secțiunea asta stă sub conducerea doamnelor: Tatiana Grigorovici (președintă), Agripina Onciul (vice-președintă) și Natalia Kreuz (secretară) și are de scop:

1. Supravegherea ori de se ține seamă de legile pentru scutul ucenicilor.

2. Apărarea ucenicilor înaintea judecătorei pentru meseriași.

3. Constatarea prin medici ori de este apt un copil pentru o meserie anumită sau nu.

4. Informațiuni (deslușiri) pentru patroni (maiștrii) și ucenici.

5. Mijlocire de lucru pentru ucenici.

6. Întreținerea și azil pentru acei ucenici cari au nevoie de scut juridic în Cernăuți.

7. Alcătuirea unui cadastru de ucenici.

Duminică și Simbătă de la orele 4 pînă la 6 d. m. în camera Nr. 2 a Magistratului stau la dispoziția patronilor și ucenicilor membri de ai secțiunii spre a li da gratuit informațiuni.

Rugăm pe toți abonații noștri, să binevoiască a plăti abonamentul, în caz contrar vom fi siliți să sistăm cu trimiterea gazetei.

--- Citiți și abonați ---

„Lupta“

Foaia muncitorilor socialdemocrați romini din Bucovina.

Un an 2 cor. În România 3 cor.

Redacția și administrația: Cernăuți, Strada

==== Treimei Nr. 12 L (Bucovina). ====

„Cuvinte adevărate“

Sub titlul acesta a apărut în ediția „Lupta“ o cânticică scrisă de tovarășa Dr. Tatiana Grigorovici, care se ocupă de întrebarea ce este „Lupta de clasă“. Fiecare muncitor e dator să citească cânticica aceasta. Se poate procura de la redacția „Lupta“, strada Treimei 12 L. 10 bucăți 60 de bani, o bucată 6 bani.

Casa districtuală pentru îngrijirea bolnavilor, Cernăuți.

INȘTIINȚARE.

Guvernul i. r. al țării din Cernăuți a aprobat prin emisul din 22 Ianuarie 1910 ci. 2973 statutele modificate în adunarea generală a casei districtuale pentru bolnavi din Cernăuți.

Modificările paragrafului 9 privesc urcarea cotizațiilor la 4½ bani de la fie-care coroană de salar, cit și urcarea ajutoarelor după 3 ani de neîntreruptă pârtașie pînă la 40 săptămîni, după 5 ani pînă la 52 săptămîni și 65 procente din salar, după 10 ani la 52 săptămîni și 70 procente din salar.

Afară de aceia dă de acum înainte cassa pentru bolnavi celor membri de familie ai pârtașilor, cari nu agonisesc, însă stau în căsnicie obștească cu pârtașii asigurați, îngrijire gratuită prin medic în caz de îmbolnăvire sau facere cit și medicamente timp de 20 săptămîni.

Copiii membrilor, cari cercetează școlile medii sau alte institute de același rang și părinții cărora sunt scutiți de plata banilor școlari pe baza paupertății lor, au drept la ajutoarele sus numite pînă la absolvarea școlilor respective.

Regulele acestea intră în vigoare cu ziua de 1 Februarie 1910.

De acuma înainte se vor plăti ajutoarele în bani pentru bolnavi numai Joi dela oarele 8 pînă la 2, în biroul casei, strada Carolinei Nr. 5.

Cernăuți, 31 Ianuarie 1910.

Președintele comitetului administrativ:

Dr. Lauer.